

Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Het Rotven

Horst

Toets kleinschalige jeugdhulp zonder verblijf

Missie

Elk kind een veilig thuis en een gezonde ontwikkeling

Het Rotven

Horst

Toets kleinschalige jeugdhulp zonder verblijf

Samenvatting

Voor gezinshuizen, zorgboerderijen en andere aanbieders die kleinschalige jeugdhulp met of zonder verblijf bieden, gebruikt de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: de inspectie) een op maat gesneden toezicht. Om te bepalen of een aanbieder verantwoorde jeugdhulp biedt, gebruikt de inspectie een selectie van 29 verwachtingen uit het toetsingskader Verantwoorde Hulp voor Jeugd.

In maart 2020 deed de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd onderzoek bij de aanbieder Het Rotven. Doel van het onderzoek was om te bepalen of Het Rotven verantwoorde jeugdhulp biedt.

Sinds 2013 is Het Rotven een zelfstandige aanbieder voor jeugdhulp zonder verblijf die staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder het nummer 59006803. Lokale wijkteams van de regio Limburg Noord plaatsen de jeugdigen bij Het Rotven. Het Rotven richt zich op vrijetijdsbesteding voor jeugdigen met bijvoorbeeld problemen in het autistisch spectrum, een stofwisselingsziekte of niet aangeboren hersenletsel. Het Rotven begeleidt de jeugdigen in de vorm van een speelleertuin. De ouders wordt ook de mogelijkheid geboden om de methodiek van het Rotven ('Contactgericht Spelen en Leren') aan te leren voor in de thuissituatie. Dit wordt verzorgd door de Stichting Horison. Een enkele jeugdige krijgt ook ambulante behandeling van een specialistische jeugdhulpaanbieder. Het Rotven biedt momenteel op twee dagen groepsbegeleiding aan 12 jeugdigen (in een groep van maximaal negen personen met minimaal drie begeleiders).

Het Rotven voldeed op het moment van het onderzoek aan 19 van de 29 verwachtingen uit het toetsingskader Jeugdhulp zonder verblijf. Bij vijf verwachtingen formuleerde de inspectie een aandachtspunt.

De inspectie verwacht dat Het Rotven bovenstaande verbeterpunten vertaalt in een verbeterplan met concrete maatregelen om de geconstateerde tekortkomingen op te heffen, inclusief termijnen waarbinnen deze maatregelen geïmplementeerd zijn.

Dit verbeterplan moet binnen zes weken aan de inspectie worden verzonden.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Bevindingen	6
2.1	Uitvoering hulpverlening	6
2.2	Veiligheid	7
2.3	Leefklimaat	8
2.4	Cliëntenpositie	9
2.5	Organisatie.....	9
3	Vervolg.....	11
	Bijlage - Verantwoording	12

1 Inleiding

In maart 2020 deed de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: de inspectie) onderzoek bij Het Rotven. Doel van het onderzoek was om te bepalen of Het Rotven verantwoorde jeugdhulp biedt. Aanleiding voor het onderzoek was dat de aanbieder in 2017 en 2018, ondanks aanschrijven, geen jaarverslagen heeft aangeleverd.

Beschrijving Het Rotven

Sinds 2013 is Het Rotven een zelfstandige aanbieder voor jeugdhulp zonder verblijf die staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder het nummer 59006803. Lokale wijkteams van de regio Limburg Noord plaatsen de jeugdigen bij Het Rotven. De aanbieder oriënteert zich op certificering.

Het Rotven richt zich op vrijetijdsbesteding voor jeugdigen met bijvoorbeeld problemen in het autistisch spectrum, een stofwisselingsziekte of niet aangeboren hersenletsel. Het Rotven begeleidt de jeugdigen in de vorm van een speelleertuin. De ouders wordt ook de mogelijkheid geboden om de methodiek van het Rotven ('Contactgericht Spelen en Leren') aan te leren voor in de thuissituatie. Dit wordt verzorgd door de Stichting Horison. Een enkele jeugdige krijgt ook ambulante behandeling van een specialistische jeugdhulpaanbieder.

Het Rotven biedt momenteel op twee dagen groepsbegeleiding aan 12 jeugdigen (in een groep van maximaal negen personen met minimaal drie begeleiders). De leeftijd van de jeugdigen varieert tussen de 9 en 15 jaar. De jeugdigen wordt groepsbegeleiding geboden op basis van de Jeugdwet. Alle kinderen wonen thuis. Er is geen sprake van jeugdbeschermingsmaatregelen.

Het Rotven is landelijke gelegen aan de rand van het dorp Horst. Het Rotven is afgeschermd van de privéwoning van de eigenaren. In de houten groepsruimte zijn twee vertrekken ingericht voor jeugdigen. Het ziet er gezellig en netjes uit met veel daglicht. De speelleertuin is groot, met paadjes, een bruggetje en wilgconstructies. Er zijn schommels, trampolines met haagjes er omheen, een boomhut, een voetbalveld, een moestuin met twee kassen en fruitbomen, een zandbak, een timmerhoek en een freerunbaan. Op het terrein is nog een chalet met een voetbaltafel waar oudere jeugdigen spelletjes kunnen doen. Ook is er een houten huisje met een snoezelruimte waar de jeugdigen ontspannen of een rustgevende massage krijgen.

Het Rotven wordt geleid door één directeur die tevens de oprichter is. Haar echtgenoot is de contactpersoon voor Het Rotven. Het echtpaar is ervaringsdeskundig, maar niet actief in de uitvoering van de hulp. Ze zijn achterwacht voor de medewerkers. De directeur beschikt over een mbo-3 opleiding verzorgende IG en werkt deels buitenshuis. Haar echtgenoot heeft de Middelbare Agrarische School (MAS) gevolgd en werkt buitenshuis. Op het moment van het toezicht zijn twee

van de vijf medewerkers van Het Rotven geregistreerd bij Stichting Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ). Verder zijn drie begeleiders in dienst die beschikken over een relevante opleiding op mbo- of hbo-niveau. Tot slot zijn twee vrijwilligers actief bij Het Rotven.

Toetsingskader

Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van het toetsingskader Verantwoorde Hulp voor Jeugd. Het toetsingskader bestaat uit vijf thema's: Uitvoering hulp, Veiligheid, Leefklimaat, Cliëntenpositie en Bestuurlijke organisatie. Elk thema is uitgewerkt in een aantal verwachtingen. Voor Jeugdhulp zonder verblijf is een set met 26 kernverwachtingen geselecteerd. Het toetsingskader is te vinden op: www.igj.nl/toetsingskadervhj.

2 Bevindingen

In dit hoofdstuk worden de resultaten, zoals de inspectie deze heeft aangetroffen op het moment van het toezicht, gepresenteerd aan de hand van de vijf thema's uit het toetsingskader Jeugdhulp zonder verblijf: uitvoering hulpverlening, veiligheid, leefklimaat, cliëntenpositie en organisatie. Per verwachting geeft de inspectie een oordeel. Als de verwachting als onvoldoende is beoordeeld geeft de inspectie een toelichting. Wanneer het oordeel voldoende is maar de inspectie op grond van de bevindingen van mening is dat er reden is voor verbetering, benoemt de inspectie een aandachtspunt.

V	Voldoende
O	Onvoldoende
NB	Niet beoordeeld

2.1 Uitvoering hulpverlening

	Verwachting	Oordeel
1.1.1	Professionals bieden hulp die aansluit bij de relevante ontwikkeltaken en de problematiek van de jeugdigen en hun ouders.	V
	<p><i>Toelichting:</i></p> <p>In de dossiers is duidelijk te lezen hoe de begeleiding aansluit op wat de jeugdigen nodig hebben. Uit het gesprek met de eigenaren blijkt dat de aanbieder werkt met uitsluitcriteria zoals agressie en complexe problematiek, bijvoorbeeld als een jeugdige begeleiding nodig heeft van twee professionals.</p> <p><i>Aandachtspunt:</i></p> <p>Daarnaast is het belangrijk dat in de begeleidingsplannen aandacht wordt besteed aan een gezonde seksuele ontwikkeling van de jeugdigen, ook als geen sprake is van bijzonderheden of hiervoor een directe aanleiding is. Dit omdat de doelgroep bijna allemaal in de puberleeftijd zijn. En omdat de jeugdigen met uitdaging in contact op dit punt extra kwetsbaar zijn.</p>	
1.1.2	Professionals bieden hulp die aansluit bij de achtergrond, eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen van de jeugdigen, hun ouders en hun netwerk.	V
1.2.1	Professionals werken volgens de richtlijnen van de beroepsgroep.	V
	<p><i>Toelichting:</i></p> <p>Uit gesprekken met de eigenaren en een professional blijkt dat twee derde van de medewerkers geschoold zijn in de methodiek 'Contactgericht spelen en leren' via de Stichting Horison.</p>	

	Verwachting	Oordeel
	<p><i>Aandachtspunt:</i></p> <p>Uit gesprekken bleek dat de eigenaar met de zorgachtergrond tijdelijk uitgevallen is en dat enkele nieuwe medewerkers zijn gestart die niet geschoold zijn in de methodiek. Dit zorgt voor kwetsbaarheid in het team.</p>	
1.2.2	Professionals werken doelgericht en planmatig.	O
	<p><i>Toelichting:</i></p> <p>Uit inzage van dossiers blijkt dat een niet geregistreerde professional doelen opstelt op casusniveau en vertaalt in acties. De begeleidingsplannen worden bij het aflopen van een beschikking geëvalueerd met ouders en incidenteel met de gezinscoach.</p> <p>Uit gesprekken met de eigenaren blijkt dat geen geregistreerde professional wordt betrokken bij de start van de hulp en het maken en evalueren van het plan. Tevens wordt het plan niet vastgesteld door een geregistreerde professional.</p>	
1.3.1	Professionals werken met een plan dat door of in overleg met jeugdigen en hun ouders is opgesteld.	V
	<p><i>Toelichting:</i></p> <p>Uit de gesprekken en inzage in dossiers blijkt dat de professionals werken met een begeleidingsplan. De professionals bespreken de doelen van het begeleidingsplan bij de start van de hulp met de ouders, maar niet met de jeugdigen.</p> <p><i>Aandachtspunt:</i></p> <p>Zorg ervoor dat duidelijk blijkt uit het begeleidingsplan dat de doelen in overleg met jeugdigen en hun ouders zijn opgesteld.</p>	
1.3.3	Professionals bejegenen jeugdigen en hun ouders met respect en nemen hen serieus bij de uitvoering van de hulp.	V
1.3.4	Professionals zorgen ervoor dat de jeugdigen contact kunnen (onder)houden met hun ouders en hun netwerk.	NB
1.4.1	Professionals stemmen het plan af met de plannen van overige betrokken instanties.	V

2.2 Veiligheid

	Verwachting	Oordeel
2.1.1	Professionals hebben een actueel beeld van de veiligheid van de jeugdigen.	V
2.1.2	Professionals schatten de veiligheidsrisico's van de jeugdigen systematisch in.	O
	<p><i>Toelichting:</i></p> <p>Het Rotven dient de veiligheidsrisico's voor de jeugdigen die zij begeleidt op een eenduidige manier in te schatten. Minimaal dienen bij aanvang van de hulp een aantal eenduidige vragen over veiligheid te worden gesteld, voor de veiligheid van de jeugdige zelf en voor de veiligheid op de groep. In de dossiers is onvoldoende navolgbaar op welke</p>	

	Verwachting	Oordeel
	manier wordt afgewogen of de risico's van plaatsing van een jeugdige bij Het Rotven acceptabel zijn, zowel voor de jeugdige als voor de groep.	
2.1.3	Professionals beoordelen de veiligheidsrisico's in multidisciplinair verband.	O
	<i>Toelichting:</i> Uit gesprekken en inzage in twee dossiers blijkt dat veiligheidsrisico's niet systematisch worden ingeschat en daardoor ook niet multidisciplinair beoordeeld.	
2.2.1	Professionals bepalen mede op basis van de veiligheidsrisico's de in te zetten hulp.	O
	<i>Toelichting:</i> In de dossiers was niet zichtbaar dat de aanbieder aandacht heeft voor veiligheidsrisico's en afspraken maakt over hoe hier in de begeleiding rekening gehouden dient te worden. Aangezien de veiligheidsrisico's per jeugdige niet systematisch worden ingeschat, is niet goed te bepalen of de door Het Rotven geboden hulp aan de jeugdige voldoende rekening houdt met de veiligheidsrisico's van de jeugdige.	
2.2.2	Professionals bewaken de gemaakte afspraken over het beperken van de veiligheidsrisico's.	O
	<i>Toelichting:</i> Uit gesprekken en inzage in twee dossiers blijkt dat Het Rotven geen afspraken over het beperken van de veiligheidsrisico's maakt.	
2.2.3	Professionals treden bij acute onveiligheid actief op.	V

2.3 Leefklimaat

	Verwachting	Oordeel
3.1.1	De leefomgeving is schoon, passend en veilig.	V
3.2.1	Het leefklimaat past bij de leeftijd en de ontwikkelingsfase van de jeugdigen.	NB
3.2.2	De dagelijkse routine en de huisregels dragen bij aan de ontwikkeling van de jeugdigen.	V
3.2.3	Jeugdigen leiden een voor hen zo gewoon mogelijk leven, inclusief onderwijs en vrijetijdsbesteding.	NB
3.3.2	Professionals hebben tijd en aandacht voor de jeugdigen.	V
3.3.5	Professionals respecteren de privacy van de jeugdigen.	V

2.4 Cliëntenpositie

	Verwachting	Oordeel
4.1.1	De aanbieder onderneemt actie indien jeugdigen en/of hun ouders aangeven ontevreden te zijn over de geboden hulp.	V
4.1.2	Jeugdigen en hun ouders kunnen gebruikmaken van een onafhankelijke vertrouwenspersoon.	O
	<p><i>Toelichting:</i></p> <p>Het Rotven beschikt niet over een onafhankelijke vertrouwenspersoon van AKJ of Zorgbelang waar jeugdigen en hun ouders gebruik van kunnen maken. Zodra dit geregeld is dienen medewerkers, ouders en jeugdigen hierover geïnformeerd te worden.</p>	
4.1.3	Jeugdigen en hun ouders kunnen een klacht indienen bij een onafhankelijke klachtencommissie.	V
	<p><i>Toelichting:</i> Uit gesprekken met de eigenaren en inzage in het document blijkt dat Het Rotven lid is van Klachtenportaal Zorg.</p> <p><i>Aandachtspunt:</i></p> <p>Dit is echter niet aangegeven op de website. Ouders en jeugdigen weten dan niet waar ze terecht kunnen.</p>	

2.5 Organisatie

	Verwachting	Oordeel
5.1.4	De aanbieder registreert en analyseert incidenten en voert naar aanleiding van de analyse verbeteringen door.	O
	<p><i>Toelichting:</i></p> <p>Uit de gesprekken met eigenaren en een professional blijkt dat van een planmatige cyclus van registreren, analyseren en verbeteren geen sprake is bij Het Rotven. Hiervoor dient een werkwijze te komen die in de praktijk wordt nageleefd. Daarnaast dient Het Rotven te waarborgen dat calamiteiten en geweld daadwerkelijk worden herkend en gemeld bij de inspectie, volgens de eisen van de Jeugdwet.</p>	
5.2.1	De aanbieder werkt met geregistreerde professionals, tenzij de inzet van een niet geregistreerde professional niet afdoet aan de kwaliteit van hulp of noodzakelijk is voor de kwaliteit.	V
	<p><i>Toelichting:</i></p> <p>Op het moment van het toezicht zijn twee van de vijf medewerkers van Het Rotven geregistreerd bij Stichting Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ). Eén van hen heeft een mbo-4 opleiding kinderopvang en ervaring in de jeugdhulp en wordt tweemaandelijks als coach ingezet voor de andere vier medewerkers en vrijwilliger. De andere SKJ-geregistreerde medewerker heeft een hbo-opleiding (Pabo) en werkt een avond per week (op afroep) voor een Pubergroep. Volgens de eigenaren wordt er geen onderscheid gemaakt tussen SKJ-geregistreerden en de andere medewerkers.</p>	

	Verwachting	Oordeel
	<p><i>Aandachtspunt:</i></p> <p>De twee SKJ-geregistreerden zijn onvoldoende in positie om de vereiste kwaliteit van hulp te borgen. De aanbieder kan niet onderbouwen dat de inzet van een niet-geregistreerde professional geen afbreuk doet aan de kwaliteit van de hulp.</p>	
5.2.2	De aanbieder zet professionals in die aantoonbaar zijn geschoold voor de functie die zij uitoefenen.	O
	<p><i>Toelichting:</i></p> <p>Eén van de eigenaren heeft een achtergrond in de zorg. De aanbieder heeft echter niet bepaald welke basiseisen gesteld worden aan de professionals die de hulp bieden.</p>	
5.2.3	De aanbieder biedt professionals de mogelijkheid kennis en vaardigheden actueel te houden.	V
5.3.1	De aanbieder beschikt over de Verklaring Omtrent Gedrag van personen die structureel contact hebben met jeugdigen of hun ouders.	O
	<p><i>Toelichting:</i></p> <p>Op het moment van het toezicht was voor elke medewerker een VOG aanwezig. Voor twee medewerkers en één vrijwilliger waren de VOG's niet aangevraagd op basis van uit te voeren werkzaamheden voor Het Rotven.</p>	
5.3.2	De aanbieder heeft een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.	O
	<p><i>Toelichting:</i></p> <p>Het Rotven beschikt op het moment van toezicht niet over een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.</p>	

3 Vervolg

Het Rotven voldeed op het moment van het onderzoek aan 19 van de 29 verwachtingen uit het toetsingskader Jeugdhulp zonder verblijf. Bij het thema Leefklimaat voldeed Het Rotven aan alle getoetste verwachtingen voor het bieden van verantwoorde jeugdhulp.

Verbetering is nodig op de volgende criteria:

- Professionals werken doelgericht en planmatig.
- Professionals schatten de veiligheidsrisico's van de jeugdigen systematisch in.
- Professionals beoordelen de veiligheidsrisico's in multidisciplinair verband.
- Professionals bepalen mede op basis van de veiligheidsrisico's de in te zetten hulp.
- Professionals bewaken de gemaakte afspraken over het beperken van de veiligheidsrisico's.
- Jeugdigen en hun ouders kunnen gebruikmaken van een onafhankelijke vertrouwenspersoon.
- De aanbieder registreert en analyseert incidenten en voert naar aanleiding van de analyse verbeteringen door.
- De aanbieder zet professionals in die aantoonbaar zijn geschoold voor de functie die zij uitoefenen.
- De aanbieder beschikt over de Verklaring Omtrent Gedrag van personen die structureel contact hebben met jeugdigen of hun ouders.
- De aanbieder heeft een meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Hiernaast formuleerde de inspectie vijf aandachtspunten op de volgende criteria:

- Professionals bieden hulp die aansluit bij de relevante ontwikkeltaken en de problematiek van de jeugdigen en hun ouders.
- Professionals werken volgens de richtlijnen van de beroepsgroep.
- Professionals werken met een plan dat door of in overleg met jeugdigen en hun ouders is opgesteld.
- Jeugdigen en hun ouders kunnen een klacht indienen bij een onafhankelijke klachtencommissie.
- De aanbieder werkt met geregistreerde professionals, tenzij de inzet van een niet geregistreerde professional niet afdoet aan de kwaliteit van hulp of noodzakelijk is voor de kwaliteit.

De inspectie verwacht dat Het Rotven bovenstaande verbeterpunten vertaalt in een verbeterplan met concrete maatregelen om de geconstateerde tekortkomingen op te heffen, inclusief termijnen waarbinnen deze maatregelen geïmplementeerd zijn. Het plan wordt getoetst op volledigheid, ambitie en realisme.

Dit verbeterplan moet binnen zes weken aan de inspectie worden verzonden. Op basis van dit plan bepaalt de inspectie het vervolgtoezicht.

Bijlage - Verantwoording

De inspectie voerde het toezicht bij Het Rotven aangekondigd met onaangekondigde elementen uit op 4 maart 2020. Het toezicht bestond uit de volgende onderdelen:

- Gesprek met de eigenaren.
- Gesprek met twee jeugdigen.
- Rondleiding en observatie.
- Dossieronderzoek.
- Telefonisch interview met professional.

www.igj.nl